

Силабус курсу

Основи лінгвокультурології

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014.02 Середня освіта. Мова та література (французька)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Французька мова і література)»

Компонент освітньої програми: вибірковий

Рік підготовки, семестр – 3 рік, 6 семестр

Кількість кредитів – 3

Мова викладання: французька/українська

Дні занять: згідно з розкладом

Консультації: згідно з розкладом

Керівник курсу

Докт. філол. наук, проф. Косович Ольга Василівна

Контактна інформація: olgak2270@gmail.com 0352-43-58-31 (деканат)

Опис дисципліни

Курс «**Основи лінгвокультурології**» передбачає ознайомлення студентів із сучасними концепціями мовознавства, зокрема лінгвокультурологією, розкриття базових понять та методів цієї лінгвістичної дисципліни, виявлення співвідношення мови та культури у рамках екоантропоцентричного підходу у лінгвістиці; з'ясування зв'язків між семіотикою мови та семіотикою культури; визначення концепту «текст» з позицій семіотичної лінгвістичної школи (Cultural Semiotics). Основними **завданнями** навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із сучасними підходами до дослідження мовного матеріалу з позицій лінгвокультурології, визначення поняття лінгвокультурного концепт, вивчення різних підходів до його аналізу.

Структура курсу

Години			Тема	Результати навчання	Завдання
лекції	семінари	сам. робота			
Змістовий модуль 1					
4	4	10	1. Мова-культура-людина-етнос. Лінгвокультурологія як наука та як навчальна дисципліна. Місце лінгвокультурології серед інших дисциплін. Підходи до вивчення культури. Завдання культурології. Культура і людина. Культура та цивілізація.	Знати понятєвий та категорійний апарат лінгвокультурології, місце лінгвокультурології з-поміж інших дисциплін, знати завдання культурології та співвідношення понять культура та людина, культура та цивілізація.	Питання, обговорення, виконання практичних завдань.
4	2	10	2. Історичні та теоретичні основи лінгвокультурології. Історичні основи виникнення науки. Завдання та цілі. Методологія та методи. Об'єкт і предмет дослідження. Базові поняття.	Знати історичні та теоретичні основи лінгвокультурології; вміти застосовувати методи лінгвокультурології для аналізу мовних одиниць; вміти оперувати базовими поняттями та категоріями лінгвокультурології.	Питання, обговорення, виконання практичних завдань.
2	2	7	3. Мова і культура: проблеми взаємодія. Взаємозв'язок мови та культури. Мовна картина світу й емпірична буденна свідомість.	Знати спільне та відмінне між мовою та культурою; вміти характеризувати національно-мовну картину світу, визначати її елементи.	Питання, обговорення, виконання практичних завдань.
Змістовий модуль 2					
4	4	10	4. Лінгвокультурний аналіз мовних сутностей. Опис мови регіону з позицій лінгвокультурології. Лінгвокультурний аспект фразеології. Метафора як спосіб представлення культури. Символ як стереотипованої явище культури. Стереотип як явище	Знати лінгвокультурологічний аспект використання мовних фігур і фразеологізмів; здійснювати лінгвокультурологічний аналіз фразеологізмів та мовних фігур; знати основні ознаки та особливості функціонування стереотипів.	Питання, обговорення, виконання практичних завдань.

			культурного простору.		
4	2	10	5. Буття людини в культурі і мові. Людина – носій національної ментальності та мови мовна особистість. Чоловік і жінка в суспільстві, культурі і мові. Образ людини в міфі, фольклорі, фразеології.	Знати диференційні та класифікаційні параметри лінгвокультурами; вміти виділяти та характеризувати лінгвокультурами; вміти розрізняти та класифікувати стереотипи та прецедентні феномени.	Питання, обговорення, виконання практичних завдань.
2	2	7	6. Людина у дзеркалі порівняння. Порівняння: лінгвокультурний аспект.	Уміти застосовувати принципи етноцентризму та культурного релятивізму в ситуації міжкультурної комунікації.	Питання, обговорення, виконання практичних завдань.

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК5	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу й інтерпретації інформації з різних джерел, дотримуючись норм академічної доброчесності.
ЗК8	Здатність бути критичним і самокритичним, генерувати нові ідеї, виявляти та розв'язувати проблеми, бути ініціативним та підприємливим.
ЗК11	Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
ФК4	Здатність ефективно використовувати іноземну/українську мову в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і мовних регістрах (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у навчальній та професійній діяльності.
ФК7	Здатність використовувати можливості мережевих програмних систем, Інтернет-ресурсів, мобільних застосунків та цифрових технологій для вирішення теоретичних і практичних завдань у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.
ФК13	Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі, використовувати інновації у професійній діяльності, застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності, здатність до навчання впродовж життя ("lifetime learning") та здійснення моніторингу власної педагогічної діяльності і визначення індивідуальних професійних потреб.

ФК15	Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності, систематизувати, аналізувати, інтерпретувати та представляти його результати.
Програмні результати навчання	
ПРН5	Знати й розуміти функціональні особливості іноземних мов, історію мов, літературні явища та вміти застосовувати ці знання у комунікації та професійній діяльності.
ПРН8	Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію різних навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час освітнього процесу.
ПРН9	Аналізувати мовні явища і процеси рідної та іноземних мов, визначати їхню взаємодію на структурному рівні.
ПРН10	Забезпечувати діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації.
ПРН12	Використовувати онлайн-сервіси, застосунки, відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну досвідом з дотриманням академічної доброчесності.
ПРН13	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідний навчальний матеріал з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН11	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідний навчальний матеріал з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН16	Критично оцінювати власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність, реалізовувати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

Літературні джерела

Основні:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
2. Загнітко А., Богданова І. Лінгвокультурологія. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. 287 с.
3. Жайворонюк В. В. Знаки української етнокультури: словник-довідник. К.: Довіра, 2006. 703 с.
4. Кононенко В. Українська лінгвокультурологія. Навчальний посібник. К: Вища школа, 2008. 327с.
5. Нікульшина Т. М. Ірреальність у просторі можливих світів: етнолінгвальні особливості (на матеріалі англійської та української мов). Донецьк: Східний видавничий дім, 2012. 377 с.
6. Селіванова О.С. Основи теорії мовної комунікації. Черкаси: Видавництво Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с
7. Штерн І.Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики. К.: «АртЕк», 1998. С. 156-159.

Додаткові:

1. Воробйов В. Лингвокультурология и межкультурная коммуникация. http://www.uic.bashedu.ru/evrazia/f_s/f_vorobev.rtf.
2. Гумбольдт В. Язык и философия культуры. М.: Прогресс, 1985. 451 с.
3. Державний стандарт базової і повної середньої освіти. Проект. К., 2003. 40 с.
4. Єрмоленко С.Є., Харитонова Т.А., Ткаченко О.Б., Яворська Г.М., Ткаченко В.А.,

Ольшанский И. Г. Лингвокультурология: Методологические основания и базовые понятия. Язык и культура. Вып. 2. М., 1999. URL: http://www.classes.ru/grammar/140.Oprina/source/worddocuments/_3.htm.

5. Шамота А.М. Мова в культурі народу. *Мовознавство*. 1998. №4. С.3-15.

6. Огієнко І. Українська культура. К.: Довіра, 1992. 141 с.

7. Телия В. Н. О методологических основаниях лингвокультурологии. XI *Международная конференция «Логика, методология, философия науки»*. М.; Обнинск, 1995. С 102-106.

Політика оцінювання

- **Політика щодо речення та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перескладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, у середовищі MOODLE).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
- Передбачена можливість здобувачів отримати бали за участь у неформальній освіті.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1 (теми 1-3) – усне опитування, виконання практичних завдань	30
Змістовий модуль 2 (теми 4-6) – усне опитування, виконання практичних завдань	30
Індивідуальна письмова робота	15
Залік (теми 1-6) – усне і письмове опитування	25

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	зараховано
B	85-89	зараховано
C	75-84	зараховано
D	65-74	зараховано
E	60-64	зараховано
FX	35-59	не зараховано
F	1-34	не зараховано